

Η Εικονομαχία

Συνθήκες Ειδήλωσης της Εικονομαχίας

- Εικονομαχία= **Εκκλησιαστική και πολιτική Διαμάχη** που συντάραξε το Βυζάντιο κατά το χρονικό διάστημα 726-843.
- Καθοριστικό ρόλο για την ειδήλωση της Εικονομαχίας έπαιξαν ο Αυτοκράτορας Λέων Γ' (717-741) και ο Κωνσταντίνος Ε' (741-775), της Δυναστείας των Ισαύρων.
- Η Εικονομαχία στηρίχτηκε ιδεολογικά: α) στις **ανεικονικές** θρησκευτικές αντιλήψεις των ανατολικών επαρχιών β) στις αντιδράσεις που προοαλούσαν οι υπερβολές της λατρείας των εικόνων και των λειψάνων, ιδίως στις ευρωπαϊκές επαρχίες της αυτοκρατορίας

Τα αίτια ειδήλωσης της Εικονομαχίας

- Την περίοδο αυτή το Βυζάντιο απειλείται από τους Άραβες, τους Σλάβους και τους Βούλγαρους.
- Οι δύο πρώτοι Ίσαυροι αυτοκράτορες χρειάζονταν τους αγροτικούς πληθυσμούς των ανατολικών επαρχιών, ιδίως της Μικράς Ασίας, για υπηρετήσουν στους θεματικούς στρατούς. Για τους προσεταιριστούν υιοθέτησαν τις θρησκευτικές τους αντιλήψεις περί ανεικονικότητας του Θεού.

Έναρξη της Εικονομαχίας

- 726: Εκδηλώνεται σεισμός στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Θήρας και Θηρασίας. Θεωρήθηκε θείκη τιμωρία για την **ειδωλολατρική πρακτική** λατρείας των εικόνων.
- Την ίδια χρονιά ο Λέων Γ' απομακρύνει την εικόνα του Χριστού από την Χαλική Πύλη των ανακτόρων.
- Ο λαός αντιδρά, και στο θέμα της Ελλάδας ξεσπά εξέγερση του στόλου. Η εξέγερση καταπνίγεται με ναυμαχία στον Ελλήσποντο.
- 730: Το πρώτο διάταγμα του αυτοκράτορα που επιτάσσει την καταστροφή των εικόνων και διώξεις εναντίον όσων αντιδρούν.
- Αντίδραση του Πάπα στη Ρώμη, ο οποίος αργότερα στράφηκε στους Φράγκους, με αρνητικές συνέπειες για το Βυζάντιο.

Κορύφωση της Εικονομαχίας

- 754: Επί Κωνσταντίνου Ε' γίνεται η **σύνοδος της Ιέρειας**. Ανελέητη εκστρατεία εναντίον των μοναστηριών και γενικώς όσων υποστήριζαν τις εικόνες (εικονολάτρες). Η λατρεία των εικόνων καταδικάζεται και οι οπαδοί της αναθεματίζονται.
- 787: Επί Κωνσταντίνου ΣΤ' (780-797) και Ειρήνης (797-802) γίνεται η **Ζ' Οικουμενική Σύνοδος** στη Νίκαια όπου καταδικάζεται η Εικονομαχία.

Αναζωπύρωση και τέλος της Εικονομαχίας

- Ωστόσο, οι Εικονομάχοι συνεχίζουν να αντιδρούν, και επί αυτοκρατόρων Λέοντα Ε' (813-820) και Θεόφιλου (829-842) της δυναστείας πλέον του Αμορίου, προσπαθούν και πάλι να επιβάλλουν τις απόψεις τους. Όμως η ορμή του κινήματος δεν είναι τόσο μεγάλη πλέον.
- Μάρτιος 843: Αυτοκράτορας είναι ο Μιχαήλ Γ' (842-867) και είναι ανήλικος. Επίτροπός του είναι η μητέρα του Θεοδώρα με συνεργάτες τον Βάρδα και τον Θεόφιτο. Αυτή συγκαλούν οικουμενική σύνοδο στην Κωνσταντινούπολη. Οι εικόνες αποκαθίστανται οριστικά. Γιορτάζεται από τότε η **Κυριακή της Ορθοδοξίας (Πρώτη Κυριακή της Μεγάλης Σαρακοστής)**. Το κράτος αποτυγχάνει οριστικά να υποτάξει πλήρως την Εκκλησία.